

Kortversjon

Barnesykepleierens

kompetanse, ansvar og oppgaver

BARNESYKEPLEIERFORBUNDET NSF

NORSK SYKEPLEIERFORBUND

Foto: OUS/CS/AHO

Et helhetlig og godt helsetilbud til syke barn og ungdommer er ikke mulig uten flere barnesykepleiere med relevant kompetanse.

Friske og glade barn er samfunnets viktigste kapital. Barn og unge under 18 år utgjør en femtedel av befolkningen i Norge. Stadig flere for tidlig fødte og alvorlig syke barn overlever og vokser opp med behov for langvarig helsehjelp og oppfølging, og det anslås at 10 prosent av barn mellom 0–18 år har minst én funksjonsnedsettelse. Etter hvert som helsepersonell blir bedre på å behandle skader og sykdom, øker også kompleksiteten i sykdomsbildet.

For å sikre en best mulig oppfølging av syke barn og ungdommer og deres familier, er barnesykepleierens kompetanse helt avgjørende. Barnesykepleieren

ivaretar barnet på barnets premisser og tar hensyn til alder, vekst og utvikling. Sykepleie til barn krever særlig barnefaglig kompetanse og skiller seg vesentlig fra sykepleie til voksne.

Barn på sykehus har særlige rettigheter regulert i lovverket. Barnekonvensjonen pålegger myndighetene å utvikle tiltak for å sikre alle barn gode oppvekstvilkår og helsetjenester. Barn skal sikres retten til å bli hørt i alle saker som handler om dem. Barnesykepleiere har barns beste som en grunnleggende verdi i sitt arbeid og står opp for dette prinsippet i beslutninger som berører barna.

Norsk Sykepleierforbund (NSF) og Barnesykepleierforbundet mener at:

- Samfunnet må skille mellom friske barn og akutt, kritisk og kronisk syke barn og unge.
- Barn og unge må få sin rettmessige del av den spesialiserte sykepleierkompetansen.
- Barnesykepleierens kompetanse er og vil bli svært viktig i både spesialist- og kommunehelsetjenesten.
- Utdanningskapasiteten for barnesykepleiere må økes, og nye praksisområder i kommunehelsetjenesten må tas i bruk.
- Utdanningen av barnesykepleiere skal være en fullverdig master (120 studiepoeng).

Utdanning og kompetanse:

Master i barnesykepleie (120 studiepoeng) gir sykepleiere nødvendig spesialkompetanse for å ivareta premature, syke nyfødte, syke barn og unge i spesialist- og kommunehelsetjenesten.

Dette kommer til uttrykk i:

- Direkte pasientrettet arbeid.
- Fagutvikling.
- Anvendelse og utvikling av ny kunnskap gjennom forskning.
- Selvstendig vurderings- og handlingskompetanse.
- Tydelig faglig forsvarlig rolle.
- Kunnskapsbasert praksis.

Utdanningen skal ivareta både nødvendig spesialist- og breddekompetanse. Masterkompetanse er viktig for å møte fremtidens krav om de beste helsetjenestene til barn og unge.

De fleste barnesykepleiere arbeider i spesialisthelsetjenesten, men det er også økende behov for barnesykepleiere i kommunale helse- og omsorgstjenester.

Barnesykepleierens kompetanseområder omfatter:

- Barn som fødes for tidlig eller med sykdom
- Barn som fødes med sykdom eller misdannelser
- Barn som er rammet av ulykker, akutt og/eller kritisk sykdom
- Barn som har funksjonsnedsettelse eller er langtidssyke
- Barn som er utsatt for omsorgssvikt
- Ungdom som pasient
- Familien og familiesentrert sykepleie
- Palliasjon for barn og unge
- Pleie og behandling i hjemmet

Sykepleier med master (eller videreutdanning) i barnesykepleie

- Ivaretar pasientsikkerhet og kvalitet
- Bidrar til koordinerende arbeid
- Gir informasjon, undervisning og veiledning til barnet, familien og søsken
- Er i front innen forskning, fagutvikling, innovasjon og ledelse
- Ivaretar barnets stemme i pasientforløp og i dokumentasjon
- Følger lover, forskrifter, rammeverk og etikk

Barnesykepleier uten mastergrad innehar delkompetanse innen disse områdene. For en grundigere omtale, se fulltekstversjonen av Barnesykepleierens kompetanse, ansvar og oppgaver.

Barnesykepleie for fremtiden

Norge har et godt helsevesen. Når stadig flere for tidlig fødte og alvorlig syke barn overlever og vokser opp med behov for langvarig helsehjelp og oppfølging endres sykepleien i takt med behandlingsmuligheter og forskningen. Barnesykepleieren skal være med i behandlings-teamet rundt barnet og har et selvstendig ansvar for sykepleien til barnet og familien.

Sykepleie og behandling blir mer og mer avansert. Nye etiske og faglige utfordringer oppstår, og krevende avgjørelser skal tas. Medisinsk og teknologisk utvikling gjør at pasienter med overvåkningsbehov øker i vanlige sengeposter. Fremtidige sykehus og helseinstitusjoner skal ha en helhetlig ivaretagelse av barn og unge.

Pasienter som tidligere lå på sykehus behandles nå i økende grad i kommunehelsetjenesten og av sine foreldre i hjemmet. Det er et økende behov for barnefaglig helsekompetanse for barn som lever med komplekse tilstander – disse barna skal også bo hjemme.

Mange barn blir unge voksne med kroniske sykdommer. Alle barn og ungdommer med livstruende og livsbegrensende sykdom og deres familie skal tilbys palliativ oppfølging.

For å sikre en best mulig oppfølging av syke barn og ungdommer, er barnesykepleierens kompetanse helt avgjørende. Det krever opprettholdelse og videreutvikling av barnesykepleierens spesialfunksjoner og spesialkompetanse.

Det er alarmerende at vi allerede mangler barnesykepleiere og at det utdannes for få til å møte fremtidens behov. Norsk Sykepleierforbund (NSF) mener at det må utdannes flere barnesykepleiere og at utdanningen skal være på mastergradsnivå.

